

Grima fekk omanývir seg, at tey vóru ein marxistiskur aktiónsbólkur, uttan at tey tó høvdu nakrar politiskar ætlanir í málsetninginum.

- Málið var at koma út at leika, har leikur ikki var og at stuðla og vegleiga, men nógv kjak var, sigur Eyðun.

- Onkur politikari segði enná, at hann skuldi gera sitt til, at Eyðun mátti rýma. Eg fekk anonym hótanarbræv, har onkur hevði keypt eini 10 avísir og klipt andlit mitt út og við tekningum vísti á, hvussu eg skuldi forkomast, minnst Eyðun, ið tó minnst hetta, sum eina spenandi tíð.

Einar 100.000 krónur vóru til mín at ferðast fyrri og til løn. Vit fóru til mentamálaráðharran, D.P. Danielsen, og spurdu, um hvat sagt varð, um peningurin ísáðin varð nýttur til ein leikhóp við somu skyldum, og ikki til at løna einum manni. Vit fingi grønt ljós, sigur Eyðun, ið heldur, at tá var glið komið á at meta sjónleik øðrvísi og seinni varð Leikpallur feroysa settur á Stovn. Pallurin, ið nú fyrri mentamálaráðharran hevur orðað ætlan um tjóðpall og í samband við hesa ætlan skal Eyðun komandi tey ári starvast.

Hevði ikki byrjað forfrá

Hóast Eyðun hevur vitjað aftur av og á sum leikstjóri, so hevur hann verið burtur í 20 ár.

Hann heldur ikki, at einki er hent hesi árin, og at tað er at koma aftur til tað sama, sum tá hann fór.

- Gríma hevur verið til alla tíðina og tey eru fleiri nú. Hava eisini fingið fast tilhaldsstað. Og so hevur eisini verið gjørt eitt stórt arbeiði í Máf, við áhuga-leiki, heldur Eyðun.

- At politikarar hava fingið áhuga og hugskotið um tjóðpall er ikki komið av ongum, men av virkseminum, ið hevur verið, metir Eyðun, sum eisini nevnr Norðurlandahúsið og týðningin, ið tað hevur havt.

- Men enn liggur okkurt

á láni. Ein kundi ynskt, at fólk tordu betri og vóru frekari í vali av leikum. Og sjónleikaskriving er stæðgað heilt upp, sigur Eyðun, ið ikki kennir, at hann er kominn aftur til tað sama, sum hann fór frá fyrri 20 árum síðani.

- Eg hevði ikki byrjað forfrá. Tað gevur mær mót, at vit nú hava leikarar, ið eru væl fyrri. Fyri einum ári síðani fyllti Gríma 20 ár og vit settu upp „Dreymur Jóansökunátt“. Tað høvdu vit ikki kunnað fyrri 20 árum síðani, sigur Eyðun, ið eisini heldur, at færri fólk koma at hyggja at leiki nú, enn í sekstíárunum og hann sær tað sum eina uppgávu at venda hesi gongdini.

Eins og Gríma hevði sum mál at vitja úti á bygd, so metir Eyðun, at ein tjóðpallur eisini skal vera fyrri øll, hóast hann skal hava eitt tilhald onkrastaðni.

Blómaði

Eyðun var rektari í Árhús í 7 ár, men hevði eisini í sáttmálanum, at hann kundi seta leikir upp.

- Leikimír gingu væl, betri enn væntað, og eftir 7 ár gjørd eg av at virka sum free-lance leikstjóri. Eg setti nógvur leikir upp á Árhús Teater, men var ongantíð fast har. Eg hevði eisini bústað í Árhús. Eg var eisni nógv í Noreg og Svøríki. Nú eri eg so fluttur til Keypmannahavnar at búgva, sig-

ur Eyðun.

Eyðun fekk vind í seglini sum leikstjóri. Hann setti leikin Lykke Per upp og tá hendi okkurt.

- Leikurin var eitt snar hjá mær. Tað hendi eisni okkurt listarliga við mær. Eg bleiv fríari og dugnaligari. At eg eisini arbeiðdi í Noreg og Svøríki gav eisni stórr innlit í leikstjór. At arbeiða saman við góðum leikarum gjørdi sít til, at eg blómaði. Leikurin kallaðist Lykke Per og honum gekk illa, men hann hevði allar möguleikar og tað má eg siga, at tað havi eg eisni havt, sigur Eyðun.

- Tibetur, og uttan at reypa, so hevur tað verið so, at blíglegarseðilin er kominn til mín og ikki umvent, sigur Eyðun, ið eisini er fegin um, at hann fyrri nøkrum árum síðani kom á donsku figgjarlógina og metir hann hetta sum stóran heiður og herðaklapp.

Fjakkari

- Onkur hevur fregnast, tá eg kom á figgjarlógina, um tað nú var tí, at tað nú gekk niðureftir hjá mær. Mæn skal eg hyggja at mær sjálvum frá síðulinjuni, so havi eg tað so, at eg eri ein fjakkari. Eg stóðist ikki so leingi. Fyri at kenna „kikkid“, sum tey rópa tað, so er hetta neyðugt hjá mær, tí kenni

- At politikarar hava fingið áhuga og hugskotið um tjóðpall er ikki komið av ongum, men av virkseminum, ið hevur verið, metir Eyðun, sum eisini nevnr Norðurlandahúsið og týðningin, ið tað hevur havt

Mynd: Jens Kristian Vang

eg, at tað verður ov lætt og rutina, so má okkurt henda, sigur Eyðun Johannessen.

Fyri framman liggur ein leikur eftir P.O. Engquist og bíðar, nevndur Billedmagerne.

Um fjakkarin nú er kominn heim, veit Eyðun ikki.

- Eg havi sett 2 ár av til at starvast í Føroyum. Eg havi lagt tær treytir, at eg eri leikstjóri, men kann seta ein leik upp sjálvur, umframt at eg kann seta ein leik upp árliga uttanlands. Og eg skal seta ein upp á Kongaliga Teatrinum, ið verður famfurdur í 2001. Eg komi at hava fast stöði her, men komi at ferðast nakað. Hvat síðani hendir, og hvar eg endi, er ilt at vita, sigur Eyðun.

Futt í

- Um meining skal vera í, so skuldi helst eitt sindur av futti komi í, nú eg fari í gongd við hesa uppgávuna. Ikki tað, at futtur ikki er í, men tað skuldi helst komið meira, sigur Eyðun, ið ætlar sær at royna at livga um, og fáa menn og kvinnur í gongd aftur við at skriva feroyskar leikir, eisini av nýggjari sniði og innan øll slog.

Tað henda nógv avgerandi ting. Ikki bert nýtt ártúsund, men eisini her heima í Føroyum hendir nógv. Sjónleikurin eigur at spegla hetta, heldur Eyðun, ið heldur, at tað má koma, at fólk fara at skriva fyrri útvarp og sjónvarp.

Eyðun nevnr sendingina Basalt, ið var sunnkvöldið, har Hans Tórgarð las yrkingar eftir Alexandur Kristiansen. Ein sending, ið Eyðun helt var væl eydnað og

Hóast Eyðun hevur vitjað aftur av og á sum leikstjóri, so hevur hann verið burtur í 20 ár. Hann heldur ikki, at einki er hent hesi árin, og at tað er at koma aftur til tað sama, sum tá hann fór

Mynd: Jens Kristian Vang

vælgjørd.

- Eg fái meg ikki at hugsa annað, enn at tað fær onkran, ið ikki áðrenn hevði tað, at fáa eyguni upp fyrri teim ríku gávum, ið liggja í Alexanduri. Ein eigur at fáa fólk fram og einfaldari og óðyrari kann tað ikki gerast, heldur Eyðun.

Føroyskur mentapolitikur er broyttur og mentur seinni árin. Listafólk fáa heiðursgávur og ymski er hent. Eyðun er samdur í hesum.

- Men pengar skapa ikki list. Men at tað almenna er farið at vísa hesi síðuni av samfelagslívnum stórrans er at fegnast um. Ein bóka-mentavirsløn t.d. uppá 150.000 krónur er jú einastandandi og sovorðin tekin, ið verða send út, vænti eg at politikararnir fáa 100 fold aftur. Gávurnar liggja jú har, og tað sum er komið fram kortini er jú at undrast at á. Ongastaðni finnur tú ein keypsstað við 45.000 íbúgvum, ið hevur symfoniorkestur og so nógvur listamálarar á høgum stöði og leikarar og tónlistafólk, heldur Eyðun.

- Eftir er bara at fáa fólk at lætta sær á og fara út á kvöldi at hyggja og lurt. Tað nýtist ikki altíð at vera tær stóru uppsetingarnar, ið lokka og savna fólk. Tað, ið er minni, kann vera minst lika spennandi, sum tað sum er blást upp, sigur Eyðun Johannessen.

